

نام دوره (درس): : ذخیره و بازیابی اطلاعات

نام گروه آموزشی: کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

نام مدرس /مدرسین: دکتر کازرانی-دکتر شکفته

رشته /مقطع تحصیلی جمعیت هدف: کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی-کارشناسی ارشد

نوع و تعداد واحد: تئوری .... ۱/۵ عملی..... ۰/۵ هر دو ۲

نیمسال تحصیلی: اول-۱۴۰۲-۱۴۰۱ مکان اجرا: دانشکده پیراپزشکی روز/ساعت کلاس: شنبه ۸-۱۰/۵

هدف کلی دوره: آشنایی با نظام های ذخیره و بازیابی اطلاعات، مدل ها و فرایندهای بازیابی، استانداردها، شناخت و ویژگیهای پایگاههای ذخیره اطلاعات و ارزیابی آنها

اهداف اختصاصی دوره (رفتاری): از فراگیر انتظار می رود در پایان دوره آموزشی بتواند:
تفاوت مفاهیم IRS,IS,DBMS را تشخیص دهد
اجزای تشکیل دهنده نظام ذخیره بازیابی اطلاعات و استانداردهای مربوط به آن را بشناسد
انواع مدل های بازیابی اطلاعات را ارزیابی کنید.
ویژگی های اصلی نظام های ذخیره و بازیابی اطلاعات را بیان کند.
ارزیابی نظام های ذخیره و بازیابی اطلاعات را انجام دهد.

سرفصل های آموزشی دوره

شماره جلسه اهداف رفتاری، بیان انتظارات اساتید برحسب رفتار قابل مشاهده یا اندازه گیری می باشد و با افعال رفتاری همچون تحلیل کردن، پیش بردن/توضیح دادن عنوان یا موضوع

مجزا کردن، تقسیم کردن، نوشتن، محاسبه کردن، کشیدن و بیان می شود

دکتر کازرانی	تاریخچه بازیابی اطلاعات- شمای کلی فرایند بازیابی اطلاعات - سیستم های ذخیره و بازیابی اطلاعات (IRS): مفاهیم - عناصر- انواع - ویژگی ها - ساختار- تفاوت IRS با IS و DBMS	۱.
دکتر کازرانی	مدل های بازیابی اطلاعات مدرن و سنتی: بولی- برداری- احتمالی	۲.
دکتر کازرانی	فرا داده- مفهوم - استاندارد ها- ضرورت- زمینه های مورد نیاز- پرو فایل کاربردی : اهمیت و ضرورت	۳.
دکتر کازرانی	استانداردهای سازماندهی اطلاعات: RDA- FRBR-XML- DOBLIN CORE	۴.
دکتر کازرانی	استانداردهای سازماندهی اطلاعات: MADS -MODS	۵.
دکتر کازرانی	هستی شناسی ها و کاربرد آن ها در ذخیره و بازیابی	۶.
دکتر کازرانی	متنازروس، UMLS و کاربردهای آن در ذخیره و بازیابی اطلاعات پزشکی	۷.
دکتر کازرانی	آزمون میان ترم	۸.
دکتر شگفته	بازنمون اطلاعات: تعریف، تاریخچه - انواع روش های بازنمون	۹.
دکتر شگفته	انواع و ویژگی های بازنمون- بازنمون تمام متن -	۱۰.
دکتر شگفته	تحلیل واژه ای و تحلیل نحوی	۱۱.
دکتر شگفته	مفهوم ربط- رتبه بندی- بازخورد- RSV	۱۲.
دکتر شگفته	بازیابی چند رسانه ای ها (صدا- تصویر و فایل صوتی)	۱۳.
دکتر شگفته	سیستم های توصیه گر - صافی سازی ارزیابی نظام های بازیابی اطلاعات	۱۴.
دکتر شگفته	رابط کاربر در نظام بازیابی اطلاعات- نکات مهم در طراحی و ارزیابی رابط کاربری مفهوم داده های کوچک و بزرگ در ذخیره و بازیابی اطلاعات	۱۵.
دکتر کازرانی - دکتر شگفته	رفع اشکال	۱۶.
دکتر کازرانی - دکتر شگفته	امتحان پایان ترم	۱۷.

شیوه (های) تدریس: سخنرانی - شرکت در بحث مشترک - بارش افکار - ارائه و بررسی پروژه دانشجویان

وسایل کمک آموزشی:

- پروژکتور
- کامپیوتر
- وایت برد
- اینترنت
-
-

شیوه (های) ارزشیابی های دوره:

- آزمون های کلاسی، میان ترم و پایان ترم، مشارکت و حضور منظم در کلاس، انجام پروژه و ارائه در کلاس
-
-
-

منبع اصلی درس (REFERENCE)

به ترتیب اهمیت:

- ۱- طاهری، مهدی. (۱۳۹۴). ذخیره و بازیابی اطلاعات و دانش با تاکید بر رویکردهای نوین. تهران: نشر کتابدار
- ۲- نظام های بازیابی اطلاعات متنی. (۱۳۹۰). چارلز تی میدو...دیگران. ترجمه نجلا حریری. تهران: چاپار.
- ۳- بیزا بیس، ریکاردو؛ ریرو نتو، برتیه. (۱۳۸۵). قلمروهایی نو در بازیابی اطلاعات.. ترجمه علی حسین قاسمی. تهران: چاپار.
- ۴- جمالی مهمویی، حمیدرضا. (۱۳۸۹). مقدمه ای بر ذخیره و بازیابی اطلاعات. جزوه درسی کارشناسی ارشد. دانشگاه تربیت معلم تهران.
- ۵- پردازش زبان طبیعی و بازیابی اطلاعات. (۱۳۸۷). ترجمه جعفر مهرداد و مریم ناصری. تهران: چاپار.

- ۶- اینگورسن، پیتر. (۱۳۸۹). تعامل بازیابی اطلاعات. ترجمه هاجر ستوده. تهران: کتابدار.
- ۷- ساراسویک، تفکو. (۱۳۸۹). ربط در علم اطلاع رسانی. ترجمه اعظم صنعت جو. تهران: چاپار.
- ۸- لانکستر، اف. دبلیو. (۱۳۷۹). نظام های بازیابی اطلاعات. ترجمه جعفر مهرداد. شیراز: نوید شیراز.
- ۹- علیجانی، رحیم؛ دهقانی، لیلا. (۱۳۸۵). بازیابی پیوسته: نظام ها و روش ها. تهران: چاپار.
- ۱۰- پائو، میراندا لی. (۱۳۷۹). مفاهیم بازیابی اطلاعات. مشهد: دانشگاه فردوسی.

11- [Advances in information retrieval : 36th European Conference on IR Research, ECIR \(2014\), Amsterdam, The Netherlands, April 13-16, 2014. Proceedings / \[edited by\] Maarten de Rijke, Tom Kenter, Arjen P. de Vries.](#)

12- Dinet J.(2014). [Information retrieval in digital environments](#).available at:
<http://www.loc.gov/catdir/enhancements/fy1411/2014941992-d.html>

13- Manning, Christopher D .Raghavan, P. Schutze, H. (2009).An Introduction to information retrieval. London : Cambridge UP.online e book available at: <http://nlp.stanford.edu/IR-book/pdf/irbookprint.pdf>

14- Sakai, Tetsuya. (2007). On the reliability of information retrieval metrics based on graded relevance. *IP&M* 43(2):531–548. 174, 530.

15- Riezler, Stefan, Alexander Vasserman, Ioannis Tsochantaridis, Vibhu Mittal, and Yi Liu.(2007). Statistical machine translation for query expansion in answer retrieval.In *Proc. ACL*, pp. 464–471.

Association for Computational Linguistics.
URL:www.aclweb.org/anthology/P/P07/P07-1059. 194, 527, 529,
532.

- 16- Chu, Heting. Information representation and retrieval in the digital age. 2nd ed. Medford: Inf. Today, 2010.